

Repertoriul jurisprudenței

Cauza T-371/22

(publicare în extras)

Marco Montanari
împotriva
EUCAP Sahel Niger

Hotărârea Tribunalului (Camera a noua) din 17 iulie 2024

„Politica externă și de securitate comună – Misiunea EUCAP Sahel Niger – Agenți naționali detașați – Hărțuire morală – Respingerea unei cereri de despăgubire – Acțiune în anulare – Lipsa interesului de a acționa – Inadmisibilitate – Răspundere extracontractuală – Dreptul la demnitate – Articolele 1 și 31 din Carta drepturilor fundamentale – Procedură de mediere – Necomunicarea raportului mediatorului – Lipsa punerii în aplicare a recomandărilor mediatorului – Dreptul la bună administrare – Articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale – Obligația de solitudine – Prejudiciu moral – Prejudiciu material – Legătură de cauzalitate”

1. *Politica externă și de securitate comună – Competența instanței Uniunii – Acte adoptate de o misiune civilă a Uniunii Europene în materie de gestionare a personalului – Acte referitoare la agenții detașați de statele membre – Acte care au ca obiect satisfacerea nevoilor misiunii în teatrul de operații – Incluziune*
[art. 19 alin. (1) TUE; art. 263, art. 268 și art. 340 al doilea paragraf TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 47; Decizia 2012/392/PESC a Consiliului, art. 7 alin. (1) și (2)]

(a se vedea punctele 44-49)

2. *Acțiune în despăgubire – Autonomie în raport cu acțiunea în anulare – Limite – Acțiune prin care se urmărește obținerea aceluiași rezultat cu cel al acțiunii în anulare – Inadmisibilitate*
(art. 263, art. 268 și art. 340 al doilea paragraf TFUE)

(a se vedea punctele 61-63)

3. *Acțiune în despăgubire – Obiect – Cerere de despăgubire pentru un prejudiciu care nu este imputabil instituției sau organului pârâte – Inadmisibilitate*
(art. 268 TFUE)

(a se vedea punctul 70)

4. *Acțiune în despăgubire – Autonomie în raport cu acțiunea în anulare – Limite – Acțiune având ca obiect repararea prejudiciilor rezultate dintr-o decizie definitivă prin care se refuză deschiderea unei anchete administrative privind hărțuirea – Acțiune în despăgubire care nu are ca obiect revocarea, abrogarea sau modificarea acestei decizii definitive – Lipsa tardivității acțiunii în despăgubire (art. 263, art. 268 și art. 340 al doilea paragraf TFUE)*

(a se vedea punctele 91-98)

5. *Acțiune în despăgubire – Răspundere extracontractuală – Termen de prescripție – Prescripție care nu constituie o cauză de inadmisibilitate de ordine publică (art. 268 TFUE; Statutul Curții de Justiție, art. 46 și art. 53 primul paragraf)*

(a se vedea punctul 105)

6. *Răspundere extracontractuală – Condiții – Nelegalitate – Încălcare suficient de gravă a unei norme de drept care conferă drepturi particularilor – Condiție care nu este necesară în contenciosul agenților misiunilor civile ale Uniunii Europene – Conținut – Aplicabilitate în cazul agenților naționali detașați la o misiune de către statele membre (art. 268, art. 270 și art. 340 al doilea paragraf TFUE; Statutul funcționarilor, art. 90 și 91)*

(a se vedea punctele 113-118 și 225)

7. *Politica externă și de securitate comună – Misiuni civile ale Uniunii Europene – Personal – Acțiune în fața instanței Uniunii – Acțiune a unui agent național detașat – Aplicabilitatea anumitor dispoziții din statut – Admisibilitate – Condiție – Agent în cauză aflat, în exercitarea atribuțiilor sale în teatrul de operații, într-o situație comparabilă cu cea a agenților detașați de instituții, cărora li se aplică statutul (Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 20; Statutul funcționarilor, art. 12a; Decizia 2012/392/PESC a Consiliului)*

(a se vedea punctele 123-129 și 224)

8. *Politica externă și de securitate comună – Misiuni civile ale Uniunii Europene – Personal – Refuz de a efectua o anchetă administrativă în urma unor plângeri pentru hărțuire morală formulate de un agent – Control jurisdicțional – Întindere – Obligație de a lua în considerare întreg contextul factual relevant (Decizia 2012/392/PESC a Consiliului)*

(a se vedea punctul 136)

9. *Politica externă și de securitate comună – Misiuni civile ale Uniunii Europene – Personal – Obligația de asistență care incumbă administrației – Conținut – Obligația administrației de a examina cererile de asistență în materie de hărțuire morală și de a informa solicitantul cu privire la soluționarea cererii sale – Conținut – Prezentare a unui început de probă –*

Respingerea cererii de deschidere a unor anchete administrative formulate de reclamant – Încălcarea obligației de asistență
[Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 1 și art. 31 alin. (1); Statutul funcționarilor, art. 12a și art. 24; Decizia 2012/392/PESC a Consiliului, art. 6 alin. (2) și (3)]

(a se vedea punctele 137-141, 152, 159, 160, 178-179, 194-200, 214-217, 219, 223, 231 și 267-269)

10. *Politica externă și de securitate comună – Misiuni civile ale Uniunii Europene – Personal – Cerere de asistență privind o pretinsă hărțuire morală – Principiul buneii administrării – Domeniu de aplicare – Decizie de respingere a deschiderii unei anchete administrative după raportul unui mediator – Necomunicarea către reclamant a constatărilor și a recomandării mediatorului – Încălcarea dreptului de a fi ascultat*
[Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 41 alin. (2)]

(a se vedea punctele 251-261)

11. *Răspundere extracontractuală – Condiții – Legătură de cauzalitate – Prejudiciu moral care rezultă din refuzul unei misiuni civile a Uniunii Europene de a efectua o anchetă administrativă în urma unor plângeri pentru hărțuire morală formulate de un agent – Decizie afectată de încălcări ale obligației de asistență și ale dreptului la bună administrare – Existența unei legături de cauzalitate – Limite – Prejudiciu cauzat în parte de comportamentul neglijent al agentului – Situație conflictuală între misiune și acest agent, imputabilă în parte acestuia din urmă*
(art. 340 al doilea paragraf TFUE)

(a se vedea punctele 286-290 și 310-320)

12. *Răspundere extracontractuală – Condiții – Prejudiciu – Obligația persoanei vătămate de a da dovadă de o diligență rezonabilă pentru a limita întinderea prejudiciului*
(art. 340 al doilea paragraf TFUE)

(a se vedea punctele 301 și 302)

13. *Răspundere extracontractuală – Condiții – Legătură de cauzalitate – Prejudiciu financiar al unui agent al unei misiuni civile a Uniunii Europene care rezultă din demisia acestuia – Decizie a misiunii prin care se refuză efectuarea unei anchete administrative în urma unor plângeri pentru hărțuire morală – Causă determinantă a prejudiciului care nu este constituită de acțiunile misiunii – Lipsa unei legături de cauzalitate în situația din speță*
(art. 340 al doilea paragraf TFUE)

(a se vedea punctele 303-308)

Rezumat

Admițând în parte o acțiune în răspundere extracontractuală formulată de domnul Montanari, fost agent național detașat la misiunea de politică de securitate și apărare comună a Uniunii Europene în Niger (denumită în continuare „misiunea”), Tribunalul se pronunță, pentru prima dată, cu privire la imputabilitatea în sarcina misiunii respective a acțiunilor comandantului operației civile (COC) al acesteia, care este atașat ierarhic Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE).

În aprilie 2015, reclamantul a fost detașat de guvernul italian la misiune în calitate de consilier politic.

În martie 2017, acesta a introdus o primă plângere pentru hărțuire împotriva responsabilului de presă și de informare publică din cadrul misiunii, apoi o a doua plângere împotriva acestuia din urmă, precum și împotriva șefului misiunii, pentru comportament neloial față de autoritatea misiunii și neglijență gravă care pune în discuție obligația de solitudine.

În iulie 2017, reclamantul a solicitat COC să inițieze o anchetă privind hărțuirea împotriva șefului misiunii și a adjunctului acestuia. În aceeași zi, șeful misiunii a adresat un avertisment reclamantului pentru că l-a tratat cu lipsă de respect în cadrul unei reuniuni. La inițiativa COC, un mediator însărcinat cu examinarea situației la fața locului a întocmit un raport.

În noiembrie 2017, șeful misiunii a respins cererea reclamantului având ca obiect regularizarea unei absențe nejustificate și i-a adresat un al doilea avertisment. Reclamantul a reiterat atunci la COC deschiderea unei anchete privind fapte de hărțuire din partea șefului misiunii și a adjunctului său.

Printr-o decizie din 10 aprilie 2018, COC a respins definitiv cererea de deschidere a unei anchete administrative formulată de reclamant.

În acest context, reclamantul a sesizat Tribunalul, pe de o parte, cu o acțiune în anularea deciziei misiunii de respingere a cererii sale de despăgubire pentru repararea prejudiciilor materiale, fizice și morale care ar fi rezultat din fapte de hărțuire morală și din încălcări ale dreptului la bună administrare și ale obligației de solitudine și, pe de altă parte, cu o acțiune în despăgubire.

Aprecierea Tribunalului

Cu titlu introductiv, în ceea ce privește competența sa, Tribunalul amintește că, prin Decizia 2012/392¹, misiunea a fost creată pentru a sprijini consolidarea capacităților intervenienților nigerieni în materie de securitate în vederea combaterii terorismului și a criminalității organizate. Personalul acesteia este format în principal din agenți detașați de statele membre, de instituțiile Uniunii sau de Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE)². Desigur, articolul 7 alineatul (2) din Decizia 2012/392 prevede că statul membru, instituția Uniunii sau SEAE răspunde de soluționarea oricăror reclamații privind detașarea, precum și de introducerea oricărei acțiuni împotriva agentului în cauză.

¹ Decizia 2012/392/PESC a Consiliului din 16 iulie 2012 privind misiunea PSAC a Uniunii Europene în Niger (EUCAP Sahel Niger) (JO 2012, L 187, p. 48).

² A se vedea articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2012/392.

Totuși, în primul rând, astfel cum rezultă din jurisprudența pronunțată cu privire la dispozițiile care reglementează activitatea altor misiuni care țin de politica externă și de securitate comună și redactate în termeni similari sau chiar identici cu cei ai Deciziei 2012/392, întrucât agenții detașați de statele membre și cei detașați de instituțiile Uniunii sunt supuși acelorași reguli în ceea ce privește exercitarea funcțiilor lor în teatrul de operații, instanța Uniunii este competentă să controleze legalitatea actelor de gestionare a personalului referitoare la agenți detașați de statele membre care au ca obiect satisfacerea nevoilor acestor misiuni în teatrul de operații.

În al doilea rând, reclamantul ridică problema legalității unor acte de gestionare a personalului referitoare la operațiile în teatrul de operații, iar nu probleme legate de detașare, în sensul articolului 7 alineatul (2) din Decizia 2012/392. În consecință, excepția de necompetență invocată de misiune este respinsă.

Tribunalul examinează în continuare diferitele excepții de inadmisibilitate.

Acesta amintește astfel că o acțiune în anulare introdusă de o persoană fizică sau juridică nu este admisibilă decât în măsura în care persoana respectivă are un interes să obțină anularea actului atacat. Un astfel de interes presupune ca anularea actului în discuție să poată avea, în sine, consecințe juridice și ca acțiunea să poată astfel aduce, prin rezultatul său, un beneficiu părții care a introdus-o. În plus, reclamantului îi revine sarcina de a face dovada interesului său de a exercita acțiunea.

Pe de altă parte, potrivit unei jurisprudențe constante, acțiunea în despăgubire întemeiată pe articolul 340 al doilea paragraf TFUE a fost instituită ca o cale de atac autonomă. Or, concluzii privind fie anularea refuzului unei instituții, al unui organ, al unui oficiu sau al unei agenții a Uniunii de a recunoaște un drept la repararea prejudiciului pe care un reclamant îl invocă în temeiul articolelor 268 și 340 TFUE, fie constatarea de către Tribunal a obligației instituției, a organului, a oficiului sau a agenției în cauză de a admite existența unui astfel de drept urmăresc constatarea faptului că instituția, organul, oficiul sau agenția în cauză sunt obligate la reparare și trebuie respinse ca inadmisibile, întrucât reclamantul nu justifică, în principiu, niciun interes de a prezenta astfel de concluzii în plus față de cererea sa de reparare a prejudiciului.

În speță, Tribunalul respinge ca inadmisibile concluziile în anulare ale reclamantului, apreciind că acesta nu a justificat un interes de a solicita, în plus față de concluziile sale în despăgubire, anularea deciziei misiunii de respingere a celei de a treia cereri a sa de despăgubire.

În sfârșit, Tribunalul înlătură una câte una excepțiile de inadmisibilitate invocate de misiune.

Astfel, în primul rând, Tribunalul constată că actele reproșate (în special excluderea reclamantului de la anumite reuniuni și avertismentul care i-a fost adresat) și încălcările imputate misiunii de către reclamant (în special neexaminarea într-un termen rezonabil a plângerilor și a semnalărilor sale) au legătură cu exercitarea de către șeful misiunii și, respectiv, de către COC a prerogativelor pe care aceștia le au în temeiul Deciziei 2012/392 și, prin urmare, cu executarea de către misiune a mandatului său, pentru care aceasta trebuie considerată responsabilă în conformitate cu articolul 13 alineatul (4) din decizia menționată.

În al doilea rând, Tribunalul subliniază că o acțiune în despăgubire trebuie declarată inadmisibilă dacă urmărește, în realitate, revocarea, abrogarea sau modificarea unei decizii individuale rămase definitivă și dacă ar avea ca efect, în cazul în care ar fi admisă, înlăturarea în tot sau în parte a efectelor juridice ale acestei decizii. De asemenea, trebuie respinsă ca inadmisibilă o acțiune în despăgubire care este formulată ca o somație și care nu urmărește repararea unui prejudiciu imputabil unui act ilicit sau unei omisiuni, ci modificarea actului în litigiu.

În speță, din înscrisurile prezentate de reclamant nu reiese că acesta ar solicita o reparație în natură prin care misiunea ar trebui să inițieze o anchetă preliminară sau disciplinară împotriva șefului misiunii și a adjunctului său, ceea ce ar echivala cu solicitarea anulării deciziei din 10 aprilie 2018. În consecință, caracterul definitiv al acestei decizii individuale nu se poate opune admisibilității acțiunii.

În ultimul rând, Tribunalul constată că excepția de inadmisibilitate ridicată de misiune și întemeiată pe un termen de prescripție de cinci ani sau de patru ani nu este însoțită de precizări suficiente pentru a-i fi apreciată temeinicia.

Cu privire la fond, Tribunalul amintește, în prealabil, că răspunderea extracontractuală a Uniunii nu poate fi angajată decât dacă persoana care apreciază că a suferit un prejudiciu dovedește existența unei încălcări suficient de grave a unei norme de drept care are ca obiect conferirea de drepturi particularilor. Totuși, atunci când acționează în calitate de angajator, Uniunea are o răspundere sporită, simpla constatare a unei nelegalități fiind suficientă pentru a considera îndeplinită prima dintre cele trei condiții necesare pentru angajarea răspunderii sale pentru prejudiciile cauzate funcționarilor și agenților săi în urma unei încălcări a dreptului funcției publice europene, fără a fi necesar să se demonstreze existența unei încălcări „suficient de grave” a unei reguli de drept care are ca obiect să confere drepturi particularilor. Or, deși agenții naționali detașați la misiune de către statele membre nu intră în domeniul de aplicare al statutului, ei rămân totuși supuși aceluiași norme ca cele aplicabile agenților care sunt detașați de instituțiile Uniunii și a căror situație este reglementată de statut, în ceea ce privește exercitarea funcțiilor lor în teatrul de operații. În consecință, simpla constatare a unei nelegalități este suficientă pentru a considera îndeplinită prima dintre cele trei condiții necesare pentru angajarea răspunderii Uniunii pentru prejudiciile cauzate unui agent național detașat la misiune cu ocazia exercitării funcțiilor sale în teatrul de operații.

În acest context, examinând succesiv încălcările invocate de reclamant, Tribunalul consideră, în primul rând, că acesta susține în mod întemeiat că, prin faptul că s-a abținut să desfășoare o anchetă administrativă în urma acuzațiilor sale de hărțuire morală, misiunea a încălcat articolul 1 și articolul 31 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), precum și articolul 12a din statut.

Pentru a ajunge la această concluzie, în ceea ce privește mai întâi aplicabilitatea dispozițiilor statutului și în special a articolului 12a alineatul (3) din acesta, care definește hărțuirea morală, Tribunalul arată că, în temeiul principiului egalității de tratament, este obligat să aplice situației reclamantului, prin analogie, dispozițiile statutare referitoare la hărțuirea morală și la protecția funcțională a funcționarilor și a agenților temporari sau contractuali, precum și jurisprudența pronunțată în temeiul acestor dispoziții. Astfel, diferența de situație dintre agenții detașați la misiune de statele membre și cei detașați de instituții nu poate justifica în mod obiectiv faptul că primii, atunci când își exercită funcțiile în teatrul de operații și sunt plasați într-o situație comparabilă cu cea a celor din urmă, nu beneficiază de același nivel și de aceleași norme de protecție împotriva hărțuirii morale.

Tribunalul amintește în continuare că, atunci când este introdusă o cerere de asistență, iar aceasta este însoțită de un început de probă suficient pentru faptele invocate, revine autorității sesizate³ sarcina de a răspunde cu rapiditatea și cu solitudinea necesare. Aceasta trebuie să ia măsurile adecvate, în special efectuând o anchetă administrativă, pentru a stabili faptele care au stat la originea plângerii, în colaborare cu autorul acesteia, și, în funcție de rezultatele anchetei, să adopte măsurile care se impun, cum ar fi inițierea unei proceduri disciplinare împotriva persoanei acuzate atunci când administrația constată, la finalul anchetei administrative, existența unei hărțuiri morale.

În speță, în primul rând, Tribunalul consideră că decizia șefului misiunii luată în luna mai 2017 de a-l exclude pe reclamant de la reuniunile de stat major nu poate fi considerată, privită izolat, un indiciu al hărțuirii morale față de reclamant. Astfel, potrivit articolului 6 alineatele (2) și (3) din Decizia 2012/392, șeful misiunii exercită comanda și controlul asupra personalului, echipelor și unităților din statele participante și emite instrucțiuni adresate întregului personal al misiunii și asigură coordonarea și gestionarea curentă a acesteia. În plus, administrația dispune de o largă putere de apreciere în materie de organizare a serviciului.

În al doilea rând, Tribunalul arată că, în lipsa justificării de către misiune a caracterului tardiv al formulării primului avertisment adresat reclamantului, atât în raport cu termenul prevăzut la articolul 11 din Codul de conduită⁴, cât și cu vechimea faptelor aflate la originea acestui avertisment, și în lipsa unor indicații cu privire la data exactă la care șeful misiunii a avut cunoștință de semnalarea efectuată de reclamant în iulie 2017, notificarea acestui avertisment la mai puțin de o oră după semnalarea respectivă poate fi considerată excesivă sau criticabilă. Astfel, aceasta poate fi interpretată în sensul că urmărește sancționarea reclamantului ca urmare a respectivei semnalări, contrar cerințelor prevăzute la articolul 7 din Codul de conduită⁵, și, prin urmare, constituie, privită izolat, indiciul unei hărțuiri morale.

În al treilea rând, în împrejurările speciale în care a intervenit decizia serviciului de resurse umane al misiunii (denumit în continuare „serviciul RU”) de a relansa, la 27 iulie 2017, procedura de evaluare a reclamantului chiar în ziua următoare plecării mediatorului, fără a aștepta concluziile sale și cu mai mult de nouă luni înainte de încheierea detașării reclamantului, este excesivă sau criticabilă.

Astfel, misiunea nu a justificat motivele pentru care serviciul RU a inițiat acest demers administrativ la data respectivă, în condițiile în care din articolul 7 din anexa IX la OPLAN⁶, referitoare la resursele umane, rezultă că procedura de evaluare a agenților care doreau să solicite reînnoirea detașării lor la misiune trebuia să intervină cu ocazia depunerii unei cereri în acest sens din partea lor, cel târziu cu trei luni înainte de încheierea detașării. În plus, o obligație de a acționa cu prudență se impunea, în conformitate cu principiul bunei administrări, consacrat la articolul 41 din cartă, și, în temeiul articolului 7 din Codul de conduită, în urma semnalării menționate anterior.

³ În temeiul articolului 90 alineatul (1) din statut.

⁴ Din articolul 11 din Codul de conduită și de disciplină pentru misiunile civile ale poliției de securitate și apărare comune (PSAC) a Uniunii (denumit în continuare „Codul de conduită”) reiese că, pe baza unui raport care menționează o eventuală neîndeplinire a obligațiilor, decizia autorității responsabile cu privire la măsurile care trebuie luate în urma respectivei neîndepliniri a obligațiilor, care poate determina autoritatea să trateze cauza ca o chestiune de management, trebuie să intervină într-un termen de zece zile lucrătoare.

⁵ articolul 7 alineatul (1) din Codul de conduită prevede că membrul misiunii care a semnalat o eventuală încălcare nu este sancționat din cauza sau în urma acestei alerte, cu condiția să fi acționat în mod rezonabil și cu bună-credință.

⁶ Articolul 7 din anexa IX la planul operațional revizuit al misiunii (OPLAN), referitoare la resursele umane, condiționează prelungirea detașării unui agent detașat de acordul șefului misiunii, pe baza unei cereri în acest sens a agentului în cauză prezentată cu trei luni înainte de încheierea perioadei de detașare în curs și a unui raport de evaluare a performanțelor favorabil întocmit de responsabilul său ierarhic direct.

Prin urmare, o asemenea relansare poate fi interpretată în sensul că urmărea excluderea reclamantului din misiune la încheierea detașării sale, fără a aștepta propunerile mediatorului, așa încât această decizie constituie, privită izolat, un indiciu al hărțuirii morale.

În ultimul rând, trimiterea de către serviciul RU reclamantului, la sfârșitul lunii iulie 2017, a unei situații actualizate a concediilor sale nu poate fi considerată, privită izolat, un act excesiv sau criticabil de natură să constituie un indiciu de hărțuire morală împotriva sa. Astfel, fără a aduce atingere obligației de diligență și, în special, de prudență impuse Misiunii în așteptarea concluziilor mediatorului, nici articolele 1 și 31 din cartă, nici articolul 12a din statut și, în speță, nici dispozițiile anexei IX la OPLAN și ale Codului de conduită nu impuneau misiunii să nu aplice reclamantului procedurile de gestionare a resurselor umane ale misiunii pentru simplul motiv că acesta a efectuat semnalări de hărțuire morală împotriva șefului misiunii și a adjunctului său.

Pe de altă parte, Tribunalul arată că mediul global de lucru în care se înscriau faptele invocate de reclamant era caracterizat de intenția șefului misiunii de a se separa de reclamant, fără a pune însă în aplicare procedura prevăzută la articolul 8 din anexa IX la OPLAN referitor la încetarea unei detașări înainte de termen.

În al doilea rând, Tribunalul consideră că reclamantul susține în mod întemeiat că misiunea a încălcat dreptul la bună administrare.

În această privință, Tribunalul amintește că, în cadrul unor litigii în materie de hărțuire care implică funcționari sau agenți ai Uniunii, persoana care a depus o plângere pentru hărțuire este îndreptățită, pentru a putea să își prezinte observațiile în mod util instituției în cauză înainte ca aceasta să ia o decizie, să i se comunice, cel puțin, un rezumat al declarațiilor persoanei acuzate de hărțuire și ale diferiților martori audiați în cursul procedurii de anchetă, comunicarea acestui rezumat trebuind să fie efectuată, dacă este cazul, cu respectarea principiului confidențialității. Acest lucru este valabil în măsura în care declarațiile respective au fost utilizate în raportul transmis autorității care a luat decizia de a nu da curs plângerii și care cuprindea recomandări în considerarea cărora această autoritate și-a întemeiat decizia.

Or, în speță, din moment ce COC a respins, în aprilie 2018, cererea de deschidere a unei anchete administrative prezentată de reclamant în temeiul raportului mediatorului întocmit la sfârșitul lunii iulie 2017 și ținând seama de recomandarea care figura în acest raport, el ar fi trebuit să asigure respectarea dreptului de a fi ascultat al reclamantului, dându-i ocazia să își prezinte observațiile cu privire la acest raport și să furnizeze eventual informații suplimentare înainte de a adopta decizia respectivă. Astfel, audierea reclamantului ar fi putut să determine COC să adopte o concluzie diferită, și anume decizia de a desfășura o anchetă administrativă.

După ce a admis că reclamantul a stabilit existența unei legături de cauzalitate directe și certe între prejudiciul moral invocat și încălcările constatate, Tribunalul constată totuși că acesta este în parte, din cauza comportamentului său neglijent, unul dintre protagoniștii situației conflictuale pe care o califică drept hărțuire, ce a cauzat prejudiciul moral pe care îl reclamă. În consecință, Tribunalul admite în parte acțiunea în despăgubire.